JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MICHAEL B. ELMER
24 päivänä kesäkuuta 1997 *

1. Finanzgericht Hamburg (Saksa) on esittänyt tässä asiassa yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan, Gatt-sopimuksen (tullitariffeja ja kauppaa koskeva yleissopimus, jäljempänä Gatt-sopimus) [1] ja banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 (jäljempänä perusasetus) [2] tulkinnasta ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93 täydentävistä yksityiskohtaisista säännöistä yhteisön alueelle tuotavien banaanien tariffikiintiöjärjestelmästä ja asetuksen (ETY) N:o 1442/93 muuttamisesta 1 päivänä maaliskuuta 1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 478/95 (jäljempänä Gatt-asetus) [3] pätevyydestä.

Asian käsittely kansallisessa tuomioistuimessa ja ennakkoratkaisukysymykset

2. T. Port GmbH & Co. KG (jäljempänä T. Port) toi viitevuosina 1989, 1990 ja 1991 ainoastaan pieniä määriä banaaneja — oletettavasti kolumbialaisen toimittajan sopimusrikkomuksen takia — ja sen takia sille myönnettiin perusasetuksen sääntöjen perusteella ainoastaan määrältään pieniä tuontitodistuksia vuosille 1993, 1994 ja 1995.

3. Tästä syystä Port haki lisätodistuksia välitoimihakemuksilla. Hessischer Verwaltungsgerichtshof hyväksyi hakemuksen 9.2.1995 antamallaan päätöksellä ja myönsi T. Portille väliaikaismääräyksenä lisätodistuksia; samanaikaisesti se esitti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisukysymyksiä, joihin yhteisöjen tuomioistuin vastasi asiassa C-68/95, T. Port vastaan Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung [4] 26.11.1996 antamassaan tuomiossa.

4. T. Port jätti 10.5.1995 uusia välitoimihakemuksia Finanzgericht Hamburgiin, joka hyväksyi hakemukset 19.5., 8.6., 21.6., ja 28.6.1995 antamillaan neljällä päätöksellä todeten, että sen käsityksen mukaan on epäselvää, voidaanko perusasetuksen säännöksiä soveltaa Saksassa, koska perusasetus on sen käsityksen mukaan ristiriidassa Saksassa voimassa olevan Gatt-sopimuksen määräysten

* Alkuperäinen kieli: tanska.

1 — General Agreement on Tariffs and Trade, joka tehtiin vuonna 1947 (jäljempänä vuoden 1947 Gatt-sopimus) ja sen Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisen yhteydessä vuonna 1994 tehty uusi versio (jäljempänä vuoden 1994 Gatt-sopimus).

2 — EYVL L 47, s. 1, sellaisena kuin se on muutettuna maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3290/94 (EYVL L 349, s. 105).

3 — EYVL L 49, s. 13.

4 — Kok. 1996, s. I-6065.

kanssa. Samanaikaisesti Finanzgericht Hamburg esitti yhteisöjen tuomioistuimelle joitakin ennakkoratkaisukysymyksiä EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan tulkinnasta Gatt-sopimuksen yhteydessä (asia C-182/95, T. Port vastaan Hauptzollamt Hamburg-Jonas, jäljempänä asia T. Port II). Bundesfinanzhof kumosi 22.8.1995 antamallaan tuomiolla nämä neljä päätöstä. T. Port valitti asiasta Bundesverfassungsgerichtiin, joka ei ole vielä antanut päätöstä. Yhteisöjen tuomioistuin on lykännyt asian T. Port II käsittelyä toistaiseksi.

5. Bundesfinanzhofin 22.8.1995 tekemän päätöksen perusteella Hauptzollamt Hamburg-Jonas vaati 29.8. ja 1.9.1995 tekemillään päätöksillä niiden tullien kantamista jälkitullauksin, joita oli sovellettava Finanzgericht Hamburgin neljän päätöksen mukaisesti T. Portin 22.5.1995 Ecuadorista tuomiin banaaneihin. T. Port valitti näistä päätöksistä ja haki samanaikaisesti täytäntöönpanon lykkäämistä. Saatujen tietojen mukaan Hauptzollamt Hamburg-Jonas ei ole vielä antanut päätöstä valituksista. Sen sijaan Hauptzollamt Hamburg-Jonas hylkäsi 5.9. ja 10.9.1995 tekemillään päätöksillä T. Portin tekemät täytäntöönpanon lykkäämistä koskevat hakemukset, ja T. Port on nostanut sen jälkeen täytäntöönpanon lykkäämistä koskevan kanteen Finanzgerichtissä.

6. Finanzgericht Hamburg hyväksyi 22.9. ja 27.9.1995 antamillaan päätöksillä T. Portin Hauptzollamt Hamburg-Jonasin jälkitullauspäätösten täytäntöönpanon lykkäämistä koskevat hakemukset todeten, että sen mukaan on olemassa perusteltu epäilys siitä, ovatko jälkitullauspäätökset laillisia, koska sen mukaan ne ovat ristiriidassa Gatt-sopimuksen määräysten kanssa, joita on sovellettava Saksassa. Päätöksissä lykättiin Hauptzollamt Hamburg-Jonasin jälkitullauspäätösten täytäntöönpanoa, kunnes yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Hamburgin alun perin asiassa T. Port II esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin.

7. Finanzgericht Hamburgin 22.9. ja 27.9.1995 antamat päätökset on ymmärrettävä esillä olevassa asiassa siten, että tämä tuomioistuin haluaa kysymyksillään yhteisöjen tuomioistuimen vastaavan samoihin kysymyksiin, jotka se on esittänyt asiassa T. Port II. Toisin sanoen ennakkoratkaisupyynnön tehnyt kansallinen tuomioistuin haluaa vastaukset seuraaviin kysymyksiin:

"1) Onko EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava niin, että tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen I, II ja III artiklan soveltamisella on Saksan liittotasavallassa etusija [perusasetuksen] 17, 18 ja 19 artiklan soveltamiseen verrattuna?

2) a) Onko [perusasetuksen] perusteella annettu [Gatt-asetus] pätevä?

b) Jos näin on, onko EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen XIII artiklan soveltamisella on etusija asetuksen soveltamiseen nähden?

3) Jos kysymyksiin 1 ja 2 b vastataan myöntävästi, voiko yhteisön kansalainen vedota yhteisön jäsenvaltioiden tuomioistuimissa vireillä olevassa oikeudenkäynnissä tullitariffeja ja kauppaa koskevan yleissopimuksen edellä mainittujen määräyksien ensisijaisuuteen?"

8. Kysymykset 1 ja 2 b koskevat EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan tulkintaa Gatt-sopimuksen määräysten yhteydessä. Mielestäni on syytä tutkia nämä kysymykset yhdessä ennen kuin otan kantaa Gatt-asetuksen pätevyydestä tehtyyn kysymykseen 2 a ja Gatt-sopimuksen määräysten mahdollisista oikeusvaikutuksista tehtyyn kysymykseen 3.

Perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan tulkintaa koskevat kysymykset 1 ja 2 b

9. EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan perustamissopimuksen määräykset eivät vaikuta sellaisiin oikeuksiin tai velvollisuuksiin, jotka johtuvat yhden tai useamman jäsenvaltion yhden tai useamman kolmannen maan kanssa ennen perustamissopimuksen voimaantuloa tekemästä sopimuksesta.

10. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksillään 1 ja 2 b pääasiallisesti tietää, onko EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa tulkittava siten, että edellä mainituilla Gatt-sopimuksen määräyksillä on Saksan liittotasavallassa etusija perusasetuksen tai Gatt-asetuksen säännösten soveltamiseen nähden.

11. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mainitsemiin perusasetuksen säännöksiin kuuluu ensinnäkin 17 artikla, jonka mukaan banaaneiden tuonnin yhteydessä yhteisöön vaaditaan tuontitodistus. Säännöksiin kuuluu myös 18 artikla, jossa kolmansien maiden banaanien ja muiden kuin

perinteisten AKT-banaanien tuonnissa [5] vahvistetaan 2,1 miljoonan tonnin vuosittainen tariffikiintiö vuodeksi 1994 ja 2,2 miljoonan tonnin kiintiö vuodeksi 1995 ja jossa säädetään, että tämän tariffikiintiön rajoissa tapahtuvasta kolmansien maiden banaanien tuonnista on perittävä tullimaksu, joka on 75 ecua tonnilta, ja että muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuonnin oli tapahduttava tullitta tariffikiintiön rajoissa ja että kolmansien maiden banaanien tuonnista ja tariffikiintiön ulkopuolisessa muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuonnista on perittävä tullimaksu, joka on 850 tai 750 ecua tonnilta. Kansallinen tuomioistuin on viitannut vielä 19 artiklaan, jossa tariffikiintiö jaetaan prosentuaalisesti kolmen eri taloudellisten toimijoiden luokan välillä.

12. Gatt-asetuksella jaettiin perusasetuksen 18 artiklan kolmansien maiden banaanien ja muiden kuin perinteisten AKT-banaanien tuontia varten vahvistettu tariffikiintiö eri maista tai maaryhmistä tapahtuvaa tuontia koskeviin kiintiöihin banaanien puitesopimuksessa sovitun mukaisesti; tämä puitesopimus on otettu Marrakeshin pöytäkirjan liitteeksi, joka on taasen vuoden 1994 Gatt-sopimuksen erottamaton osa, joka puolestaan on WTO-sopimuksen erottamaton osa. [6]

13. T. Port esittää, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, miltä osin kyseisen valtion ennen perustamissopimuksen voimaantuloa tekemän sopimuksen määräykset estävät yhteisön oikeuden soveltamista, ja että kansallisen tuomioistuimen esittämät Gatt-sopimuksen määräykset estävät perusasetuksen ja Gatt-asetuksen soveltamisen.

14. Komissio ja neuvosto esittävät tältä osin, että 234 artiklan ensimmäinen kohta koskee sellaisia oikeuksia ja velvollisuuksia, jotka johtuvat ennen ETY:n perustamissopimuksen voimaantuloa tehdyistä sopimuksista. Jäsenvaltiot ovat luonnollisesti tehneet vuoden 1947 Gatt-sopimuksen ennen perustamissopimuksen voimaantuloa. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan sellaisessa tapauksessa on kuitenkin tutkittava, asetetaanko kansainvälisessä sopimuksessa jäsenvaltiolle sellaisia velvollisuuksia, joiden täyttämistä sopimuksen osapuolena oleva kolmas valtio voi vaatia. Esillä olevasta asiasta käy ilmi, että T. Portin tuomat banaanit ovat peräisin Ecuadorista. Tämä maa ei ole ollut koskaan vuoden 1947 Gatt-sopimuksen jäsen, eikä se voi sen takia vedota vuoden 1947 Gatt-sopimukseen perustuviin oikeuksiin. Jo tämän perusteella kysymys perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäisen kohdan soveltamisesta ei tule esille tässä asiassa.

15. Neuvosto on Saksan, Espanjan ja Ranskan sekä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten tukemana esittänyt, että yhteisö on ottanut Gatt-sopimuksesta jäsenvaltioille johtuvat oikeudet ja velvollisuudet vastattavakseen ja että se on yksinomaisesti toimivaltainen kolmansien maiden kanssa käytävän tavarakaupan alalla. Gatt-sopimuksesta johtuvat velvollisuudet koskevat siten yhteisöä eivätkä ne ole enää jäsenvaltioiden erillisiä velvoitteita.

5 — Muilla kuin perinteisillä AKT-banaaneilla tarkoitetaan AKT-valtioista (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren alueen valtiot, jotka ovat liittyneet Lomén yleissopimukseen) yhteisöön tuotuja, perusasetuksen liitteessä esitettyjä perinteisiä määriä ylittäviä banaaneja.

6 — Tämän kansainvälisen sopimuksen ja sitä koskevan yhteisön ratifioinnin lähemmän tarkastelun osalta viittaan siihen, mitä olen esittänyt asiassa C-122/95, Saksa v. neuvosto, 24.6.1997, (Kok. s. I-973, I-978, antamani ratkaisuehdotuksen 11—18 kohdassa).

16. WTO-sopimuksen jäseninä ja siten vuoden 1994 Gatt-sopimuksen jäseninä olevien valtioiden välisen suhteen osalta käy ilmi mielestäni valtiosopimusoikeudesta 23.5.1969 tehdyn Wienin yleissopimuksen 59 artiklan 1 kappaleen a kohdasta, että vuoden 1994 Gatt-sopimus on tullut sen voimaantulosta [7] 1.1.1995 alkaen vuoden 1947 Gatt-sopimuksen tilalle. WTO-sopimuksen ja siten vuoden 1994 Gatt-sopimuksen on siten kauppapolitiikan osalta tehnyt yhteisö, [8] joka on perustamissopimuksen 113 artiklan mukaan yksinomaisesti toimivaltainen kauppapolitiikan alalla. Vuoden 1994 Gatt-sopimuksen perusteella esitettävät vaatimukset voidaan sen takia esittää vain yhteisölle, eikä yksittäisille jäsenvaltioille.

17. Ennakkoratkaisupyynnöstä käy nimenomaisesti ilmi, että kansallisessa tuomioistuimessa vireillä oleva oikeusriita koskee Ecuadorista tuotuja banaaneja. Tämä maa ei ollut vuoden 1947 Gatt-sopimuksen osapuoli ja tuli WTO-sopimuksen ja siten vuoden 1994 Gatt-sopimuksen jäseneksi 21.1.1996, eli 22.5.1995 tapahtuneen Saksaan suuntautuneen banaanien tuonnin jälkeen.

18. Ecuador ei voinut siten banaanien tuonnin tapahtumisaikaan esittää vaatimuksia vuoden 1947 Gatt-sopimuksen tai vuoden 1994 Gatt-sopimuksen perusteella.

19. Tämän takia kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan oikeusriidan ratkaisemisen kannalta on täysin hypoteettinen kysymys, mitä säännöstä asiassa olisi sovellettu, jos banaanit olisi tuotu ennen vuoden 1947 Gatt-sopimuksen 31.12.1995 tapahtunutta kumoamista jostakin sellaisesta vuoden 1947 Gatt-sopimuksen jäsenvaltiosta, josta ei ole tullut vuoden 1994 Gatt-sopimuksen jäsentä. Mielestäni ei ole sen takia syytä ottaa kantaa siihen, olisiko sellainen kolmas maa voinut esittää Saksan liittotasavallalle vaatimuksen, tai olisiko sellainen vaatimus voitu esittää yksin yhteisölle, kuten neuvosto esittää. [9]

20. Esitän siten yhteisöjen tuomioistuimelle, että se vastaa kysymyksiin 1 ja 2 b siten, että perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että kansallinen tuomioistuin ei saa sen perusteella olla soveltamatta perusasetuksen tai Gatt-asetuksen säännöksiä asiassa, joka koskee banaanien tuontia sellaisesta kolmannesta maasta, joka ei ole jäsenvaltioiden ennen perustamissopimuksen voimaantuloa tekemän kansainvälisen sopimuksen osapuoli.

Gatt-asetuksen pätevyyttä koskeva kysymys 2 a

21. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa kysymyksellä 2 a saada tietoa siitä, onko Gatt-asetus pätemätön perusta-

7 — Vrt. WTO-sopimuksen XIV artiklan voimaantulomääräykset.

8 — Vrt. yhteisöjen tuomioistuimen 15.11.1994 antama lausunto 1/94 (Kok. 1994, s. I-5267, 34 kohta).

9 — Kysymys yhteisön oikeuden ja kansallisen oikeuden suhteista vuoden 1947 Gatt-sopimuksen suhteen on Saksan oikeustieteessä hyvin riitainen, vrt. Petersmann, Ernst-Ulrich, teoksessa Groeben, Thiesing, Ehlermann, *Kommentar zum EWG-Vertrag*, 4. painos, Nomos Verlagsgesellschaft, Baden-Baden, s. 5740—5753; kirjoituksessa on esitetty kriittisiä huomioita yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä.

missopimuksen 40 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa olevan yleisen syrjintäkiellon periaatteen loukkaamisen ja Gatt-sopimuksen XIII artiklan rikkomisen vuoksi, koska tariffikiintiön jaossa ei oteta huomioon aikaisempaa tuontia.

22. Saksan hallituksen mukaan Gatt-asetus on pätemätön. Se viittaa tältä osin asiassa C-122/95, Saksa vastaan neuvosto, esittämäänsä.

23. Espanjan ja Ranskan sekä Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten mukaan asiassa ei ole esitetty mitään, mikä voisi vaikuttaa Gatt-asetuksen pätevyyteen. Ranskan hallitus on korostanut, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan se, että Gatt-asetuksen kiintiöiden jako ei vastaa täysin aikaisempia kauppavirtoja, ei ole perustamissopimuksen 40 artiklan vastaista. Kiintiöiden jako puitesopimuksen osapuolena oleville maille ei ole toki irrallaan näiden maiden aikaisemmasta tuonnista. Gatt-asetuksessa jaetaan sen lisäksi 46,5 prosenttia tariffikiintiöstä eli yli 1 miljoona tonnia valtioille, jotka eivät ole puitesopimuksen osapuolia ja joihin muun muassa Ecuador kuuluu, ja tässä asetuksessa ei siten aseteta näistä maista tapahtuvalle tuonnille rajoituksia, joita ei voida hyväksyä. Espanjan hallitus on erityisesti viitannut siihen, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan yhteisön asetuksen pätevyyden arvioimiseksi ei voida ottaa huomioon Gatt-sopimusta.

24. Komissio on esittänyt, että tuontikiintiön jako yksittäisten maiden ja maaryhmien välillä on banaanien puitesopimuksessa ja Gatt-asetuksessa tehty olennaisilta osin näistä maista viitevuosina 1990—1992 tapahtuneen keskimääräisen tuonnin perusteella.

25. Siitä, mikä on perustamissopimuksen 40 artiklan 3 kohdan toisessa alakohdassa olevan syrjintäkiellon tarkempi sisältö kolmansien maiden suhteen, yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa 52/81, Faust vastaan komissio, antamassaan tuomiossa [10] seuraavaa:

"Vaikka komissio kohtelee Taiwania aivan ilmeisesti vähemmän edullisesti kuin tiettyjä muita kolmansia maita, on huomattava, että perustamissopimuksessa ei ole olemassa yleistä periaatetta, joka velvoittaisi yhteisön ulkosuhteissaan kohtelemaan eri kolmansia maita joka suhteessa yhdenvertaisesti. Ilman että olisi tarpeen tutkia, millä perusteella Faust voisi vedota perustamissopimuksen 40 artiklassa olevaan tuottajien ja kuluttajien väliseen syrjintäkieltoon, on todettava, että jos kolmansien maiden erilainen kohtelu ei ole yhteisön oikeuden vastaista, yhteisön oikeuden vastaisena ei voida pitää myöskään sellaista taloudellisten toimijoiden erilaista kohtelua, joka ainoastaan seuraa automaattisesti sellaisten kolmansien maiden erilaisesta kohtelusta, joiden kanssa näillä toimijoilla on liikesuhteita" (25 kohta).

10 — Asia 52/81, Faust v. komissio, tuomio 28.10.1982 (Kok. 1982, s. 3745).

26. Kuten tästä seuraa, sillä että kolmansia maita mahdollisesti kohdellaan eri tavalla tariffikiintiön jaossa, siten että siinä ei oteta huomioon aikaisempia tuontimääriä, ja siitä seuraavalla yhteisön toimijoiden erilaisella kohtelulla sen mukaan, onko niillä liikesuhteita kyseisten kolmansien maiden kanssa, ei rikota perustamissopimuksen 40 artiklan 3 kohdan toista alakohtaa.

27. Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi yhdistetyissä asioissa 21/72—24/72, International Fruit Company ym., 12.12.1972 antamassaan tuomiossa; [11] asiassa 9/73, Schlüter, 24.10.1973 antamassaan tuomiossa; [12] asiassa 266/81, SIOT, 16.3.1983 antamassaan tuomiossa [13] ja yhdistetyissä asioissa 267/81—269/81, SPI ja SAMI, 16.3.1983 antamassaan tuomiossa [14] todennut, että Gatt-sopimuksen II, III, V, VI, VIII ja XI artiklaan ei voida vedota kansallisessa tuomioistuimessa yhteisön toimen riitauttamiseksi. Yhteisöjen tuomioistuin päätyi tähän kyseisen Gatt-sopimuksen rakenteen perusteella, joka perustuu vastavuoroisuuden perusteella käytävien neuvotteluiden ja molemminpuolisen hyödyn periaatteelle ja jolle on luonteenomaista sen määräysten joustavuus, erityisesti yleisistä säännöistä tehtyjen poikkeusmääräysten, toimenpiteiden, jotka voidaan toteuttaa poikkeuksellisissa vaikeuksissa, ja sopimuspuolten riitojen ratkaisemisen osalta. [15] Mielestäni sama pätee Gatt-sopimuksen I ja XIII artiklan osalta. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut asiassa C-469/93, Chiquita Italia, 12.12.1995 antamassaan tuomiossa [16] yleisesti seuraavaa:

"Nämä erityispiirteet estävät näin ollen sen, että yksityinen oikeussubjekti voisi vedota Gatt-sopimuksen määräyksiin jäsenvaltion kansallisessa tuomioistuimessa vastustaakseen kansallisten säännösten soveltamista" (29 kohta).

28. Neuvosto hyväksyi Euroopan yhteisön nimissä WTO-sopimuksen ja siten vuoden 1994 Gatt-sopimuksen 22.12.1994 tehdyllä päätöksellä 94/800/EY [17] Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa (1986—1994) laadittujen sopimusten tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa (jäljempänä Gatt-päätös). Tämän päätöksen yhdestoista perustelukappale on seuraava:

"Maailman kauppajärjestön perustamissopimukseen liitteineen [vuoden 1994 Gatt-sopimus] ei voi vedota suoraan yhteisön ja jäsenvaltioiden tuomioistuimissa."

11 — Kok. 1972, s. 1219.
12 — Kok. 1973, s. 1135.
13 — Kok. 1983, s. 731.
14 — Kok. 1983, s. 801.
15 — Vrt. yhdistetyt asiat 267/81—269/81, SPI ja SAMI, tuomion 23 kohta.
16 — Kok. 1995, s. I-4533.
17 — EYVL L 336, s. 1.

29. Yhteisöjen tuomioistuimen vuoden 1947 Gatt-sopimusta koskevaa oikeuskäytäntöä voidaan mielestäni soveltaa siten vuoden 1994 Gatt-sopimukseen.

30. Yhteisöjen tuomioistuimen asiassa International Fruit Company ym. ja asiassa C-280/93, Saksa vastaan neuvosto, 5.10.1994 antaman tuomion mukaan [18] sellaiset määräykset, joilla ei ole välittömiä oikeusvaikutuksia, eivät voi vaikuttaa asetuksen pätevyyteen. Jo tästä syystä Gatt-sopimuksen XIII artikla ei voi vaikuttaa Gatt-asetuksen pätevyyteen.

31. Muilta osin viittaan Saksan liittotasavallan esittämän osalta asiassa C-122/95, Saksa vastaan neuvosto, 24.6.1997 antamaani ratkaisuehdotukseen ja ehdotan yhteisöjen tuomioistuimelle, että se vastaa näihin kysymyksiin, että Gatt-asetuksen tutkinnassa ennakkoratkaisupyynnön tai muun asiassa esille tulleen valossa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat tämän asetuksen pätevyyteen.

Välittömiä oikeusvaikutuksia koskeva kysymys 3

32. Kysymykseen 3 vastataan sen sanamuodon mukaan ainoastaan silloin, jos kysymyksiin 1 ja 2 b vastataan myöntävästi. Ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa — kuten sanottu — kysymyksiin 1 ja 2 b kieltävästi, ja ehdotan sen vuoksi, että se luopuu antamasta vastausta kysymykseen 3.

Ratkaisuehdotus

33. Ehdotan sen vuoksi, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Finanzgericht Hamburgin esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

1) EY:n perustamissopimuksen 234 artiklan ensimmäistä kohtaa on tulkittava siten, että kansallinen tuomioistuin ei saa sen perusteella olla soveltamatta banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä 13 päivänä helmikuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 404/93, sellaisena kuin se on viimeksi

18 — Kok. 1994, s. I-4973.

muutettuna maatalousalalla Uruguayn kierroksen monenvälisissä kauppaneuvotteluissa tehtyjen sopimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavista mukautuksista ja siirtymäjärjestelyistä 22 päivänä joulukuuta 1994 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 3290/94, tai perusasetuksen täydentävistä yksityiskohtaisista säännöistä yhteisön alueelle tuotavien banaanien tariffikiintiöjärjestelmästä ja asetuksen (ETY) N:o 1442/93 muuttamisesta 1 päivänä maaliskuuta 1995 annetulla komission asetuksella (EY) N:o 478/95, säännöksiä asiassa, joka koskee banaanien tuontia sellaisesta kolmannesta maasta, joka ei ole jäsenvaltioiden ennen perustamissopimuksen voimaantuloa tekemän kansainvälisen sopimuksen osapuoli.

2) Gatt-asetuksen tutkinnassa ennakkoratkaisupyynnön tai muun asiassa esille tulleen valossa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat tämän asetuksen pätevyyteen.